

Zadeva C-410/21**Povzetek predloga za predhodno odločanje v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

5. julij 2021

Predložitveno sodišče:

Hof van Cassatie (Belgija)

Datum predložitvene odločbe:

29. junij 2021

Tožeci stranki:

FU

DRV Intertrans BV

Tožena stranka:

Openbaar Ministerie

Predmet postopka v glavni stvari

Postopek v glavni stvari se nanaša na kasacijsko pritožbo, ki sta jo FU in DRV Intertrans BV pred predložitvenim sodiščem vložila zoper sodbo Hof van beroep te Antwerpen (correctionele kamer) (pritožbeno sodišče v Antwerpnu (kazenski senat), Belgija) z dne 11. februarja 2021, ki ju je razglasilo za kriva med drugim zaradi goljufije in jima naložilo kazen.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predložitveno sodišče v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU v bistvu sprašuje Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče), kakšna je pravna veljavnost potrdila A1, ki ga je država članica izdajateljica začasno preklicala do konca kazenskega postopka v državi članici zaposlitve, in ali pridobitev licence za cestni prevoz v državi članici dokazuje, da ima zadevno podjetje svoj dejanski in stalni sedež v tej državi članici v smislu člena 13 Uredbe št. 883/2004/ES, na podlagi česar je mogoče določiti sistem socialne varnosti, ki se uporabi.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 5 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti razlagati tako, da:

- če se organi države članice, ki je izdala potrdila A1, na zahtevo organov države članice zaposlitve za retroaktivni umik teh potrdil omejijo na to, da ta potrdila začasno umaknejo in sporočijo, da nimajo več zavezujoče veljavnosti, tako da se kazenski postopek v državi članici zaposlitve lahko nadaljuje, dokončno odločitev pa bo po pravnomočnem koncu kazenskega postopka v državi članici zaposlitve sprejela država članica, ki je izdala potrdila A1, domneva, vezana na potrdila A1, da so zadevni delavci pravilno vključeni v sistem socialne varnosti države članice izdajateljice, ne velja več in ta potrdila A1 za organe države članice zaposlitve niso več zavezujoča;
- če je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno, ali je organom države članice zaposlitve glede na sodno prakso Sodišča dovoljeno, da navedenih potrdil A1 zaradi goljufije ne upoštevajo?

2. Ali je treba člen 13(1)(b)(i) Uredbe št. 883/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, člena 3(1)(a) in 11(1) Uredbe (ES) 1071/2009 z dne 21. oktobra 2009 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES in člen 4(1)(a) Uredbe (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga razlagati tako, da okoliščina, da podjetje, ki pridobi licenco za cestni prevoz v državi članici Evropske unije v skladu z Uredbo (ES) št. 1071/2009 in Uredbo (ES) št. 1072/2009 in mora torej imeti dejanski in stalni sedež v tej državi članici, nujno pomeni, da je s tem neovrgljivo dokazano, da ima to podjetje za določitev sistema socialne varnosti, ki se uporabi, svoj sedež v smislu člena 13(1) zgoraj navedene Uredbe št. 883/2004/ES v tej državi članici in da je za organe države članice zaposlitve ta ugotovitev zavezujoča?

Navedene določbe prava Unije

Uredba št. 883/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), člen 13.

Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1), člen 5.

Uredba (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega

prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL 2009, L 300, str. 51), člena 3 in 11.

Uredba (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (UL 2009, L 300, str. 72), člen 4.

Navedene določbe nacionalne zakonodaje

Člen 66 Strafwetboek (kazenski zakonik)

Člen 235 Sociaal Strafwetboek (zakon o kaznivih dejanjih s področja socialne varnosti)

Kratek povzetek dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 FU je poslovodja družbe DRV Intertrans BV, ki ima sedež v Belgiji in opravlja dejavnost v sektorju prevoza. Žena FU je poslovodja družbe Immo-Des BV, ki ima sedež v Belgiji in ima svojo poslovno stavbo (med drugim parkirišča, objekte za vzdrževanje in oskrbovalne postaje). FU ima uradno prebivališče na naslovu v Velikem vojvodstvu Luksemburg, kjer je tudi statutarni sedež prevoznega podjetja Mic Cargo sarl. FU in njegova žena sta poleg tega na Slovaškem ustanovila družbo Md Intercargo sro, ki prav tako opravlja dejavnost v sektorju prevoza.
- 2 Vendar pa so raziskave pokazale, da tako luksemburško kot tudi slovaško družbo dejansko upravljajo iz Belgije in da se večina prevoznih dejavnosti izvaja v Belgiji. Po navedbah Belgische Sociale Inspectie (belgijska socialna inšpekcija, v nadaljevanju: Sociale Inspectie) je bila slovaška družba ustanovljena, da bi kot podizvajalka družb DRV Intertrans BV in luksemburškega podjetja Mic Cargo sarl z napotitvijo delavcev zagotovila poceni delovno silo. Ta dejavnost je po mnenju Sociale Inspectie tudi usmerjena izključno na belgijski trg, ne da bi se zadevna dejavnost izvajala na Slovaškem, v državi formalne ustanovitve.
- 3 Ob upoštevanju tega sta bila FU in družba DRV Intertrans BV med drugim zaradi goljufije pozvana pred correctionele rechtbank West-Vlaanderen, afdeling Brugge (kazensko sodišče Zahodne Flandrije, oddelek Brugge, Belgija). Da bi se izognila plačilu prispevkov za socialno varnost Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (nacionalni urad za socialno varnost, Belgija), sta napačno navedla, da je zadevne delavce neka slovaška družba napotila v Belgijo, medtem ko ta družba dejanskega sedeža nima na Slovaškem ali na Slovaškem vsaj ne opravlja znatnega dela dejavnosti (člen 66 Strafwetboek in člen 235 Sociaal Strafwetboek).
- 4 Belgijski organi so, medtem ko je ta kazenski postopek še potekal, slovaške organe zaprosili, naj retroaktivno umaknejo potrdila o napotitvi A1, ki so jih izdali. Slovaški organi so začasno umaknili vsa potrdila in sporočili, da ta potrdila niso več zavezujoča, tako da se belgijski kazenski postopek lahko nadaljuje in

bodo šele po koncu tega postopka dokončno odločili, katera zakonodaja se uporablja za zadevne delavce.

- 5 Hof van Beroep van Antwerpen (correctionele kamer) (pritožbeno sodišče v Antwerpnu (kazenski senat), Belgija) je s sodbo z dne 11. februarja 2021 je razglasilo FU in družbo DRV Intertrans BV za kriva (med drugim) goljufije in ju obsodilo na kazen, med drugim iz naslednjih razlogov:
- Slovaški organi so izdana potrdila o napotitvi A1 začasno umaknili in ta niso zavezujoča. Začasni odvzem teh potrdil pomeni, da glede sistema socialne varnosti, ki ga je treba uporabiti, nimajo dokazne vrednosti.
 - Neodvzeta licenca Skupnosti za opravljanje cestnega prevoza ne vpliva na določitev sistema socialne varnosti, ki se uporabi, in posledica tega tudi ni, da bi moralo pritožbeno sodišče domnevati, da je imelo podjetje Md Intercargo sro na področju socialne varnosti dejansko in stalno poslovno enoto na Slovaškem.
- 6 FU in DRV Intertrans BV sta zoper to sodbo vložila kasacijsko pritožbo pri predložitvenem sodišču.

Bistvene trditve strank v sporu o glavni stvari

Prvo vprašanje

- 7 Po navedbah FU in DRV Intertrans BV ta sodba krši člen 5 Uredbe št. 987/2009, ker je v tej sodbi napačno navedeno, da so bila potrdila A1 zadevnih zaposlenih začasno odvzeta in zato nimajo več nobene vrednosti. Navsezadnje ta člen državi izdajateljici, v tem primeru Slovaški, ne dovoljuje začasnega umika ali začasnega odvzema potrdila A1 v pričakovanju izida sodnega postopka v drugi državi članici. Država izdajateljica lahko v skladu s to določbo potrdilo A1 zgolj ohrani, umakne ali razglasi za neveljavno.

Drugo vprašanje

- 8 Po mnenju FU in DRV Intertrans BV je bilo v sodbi napačno razsojeno, da pridobitev licence v državi članici v skladu z Uredbo št. 1071/2009 in Uredbo 1072/2009 ne dokazuje obstoja dejanske in stalne poslovne enote družbe v tej državi članici. V sodbi prav tako ni upoštevana neovrgljivost tega dokaza, saj je le država članica izdajateljica pristojna za kaznovanje morebitnih kršitev in odvzem licence. Poleg tega v sodbi napačno ni priznana povezava med tem dokazom in pojmom sedeža v členu 13(1) Uredbe št. 883/2004 iz leta 2004, zlasti pri presoji sedeža delodajalca.

Kratek povzetek obrazložitve predloga

Prvo vprašanje

- 9 Člen 5 Uredbe št. 987/2009 določa pravno vrednost dokumenta in dokazila, izdanih v drugi državi članici. V skladu s to določbo je tak dokument zavezujoč za državo članico zaposlitve, če ga država članica izdajateljica ni umaknila ali razglasila za neveljavnega. V primeru dvoma o utemeljenosti ali točnosti dokumenta država članica zaposlitve zaprosi državo članico izdajateljico za potrebna pojasnila in po potrebi za umik navedenega dokumenta. V takem primeru država članica izdajateljica ponovno pretehta razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi prekliče.
- 10 Iz sodne prakse Sodišča med drugim izhaja, da potrdilo A1 pomeni domnevo o pravilni vključenosti v sistem socialne varnosti države članice izdajateljice (sodba z dne 26. januarja 2006, *Herbosch Kiere nv*, C-2/05, EU:C:2006:69). To potrdilo je načeloma zavezujoče za sodišče države članice zaposlitve, ki ni pristojno za preverjanje njene veljavnosti (sodbe z dne 10. februarja 2000, *Fitzwilliam Executive Search Ltd*, C-202/97, EU:C:2000:75; z dne 27. aprila 2017, *A-Rosa Flussschiff GmbH*, C-620/15, EU:C:2017:309, in z dne 6. februarja 2018, *Altun*, C-359/16, EU:C:2018:63).
- 11 Zato se postavlja vprašanje, ali ta domneva o pravilni vključenosti in zavezujoča narava takega potrdila prenehata, če država članica izdajateljica, tako kot v obravnavanem primeru, po zahtevi za umik začasno umakne zadevna potrdila A1 in sporoči, da niso več zavezujoča, tako da se kazenski postopek v državi članici zaposlitve lahko nadaljuje in bo končna odločitev o tej zadevi sprejeta šele po pravnomočnem koncu tega kazenskega postopka. Če je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno, se postavlja vprašanje, ali je državi članici zaposlitve glede na sodno prakso Sodišča dovoljeno, da zadevnih potrdil zaradi goljufije ne upošteva.
- 12 Predložitveno sodišče meni, da je za odločitev, ki jo mora sprejeti, potrebna razlaga zgoraj navedene določbe prava Unije.

Drugo vprašanje

- 13 V skladu s členom 13(1)(b)(i) Uredbe št. 883/2004 se za delavca, ki je zaposlen pri enem podjetju ali delodajalcu, dela v več državah članicah in v državi članici, v kateri prebiva, ne izvaja znatnega dela svoje dejavnosti, uporablja zakonodaja države članice, v kateri ima statutarni sedež ali domicil to podjetje ali delodajalec. V skladu s členoma 3(1)(a) in 11(1) Uredbe št. 1071/2009 mora prevozno podjetje imeti dejanski in stalni sedež v eni od držav članic, da lahko pridobi licenco za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika. V skladu s členom 4(1)(a) Uredbe št. 1072/2009 država članica izda licenco Skupnosti prevozniku, ki za najem ali plačilo opravlja cestni prevoz blaga in ima v tej državi članici registriran sedež v skladu z zakonodajo Skupnosti in v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo te države članice.
- 14 Zato se postavlja tudi vprašanje, ali iz dejstva, da podjetje v skladu z Uredbo št. 1071/2009 in Uredbo št. 1072/2009 pridobi licenco v državi članici in mora torej imeti dejanski in stalni sedež v tej državi članici, neovrgljivo sledi, da za

zadevno podjetje velja, da ima v tej državi članici tudi sedež za namene socialne varnosti v smislu člena 13 Uredbe št. 883/2004, ki omogoča določitev sistema socialne varnosti, ki se uporabi, in ali je to zavezujoče za državo članico zaposlitve.

- 15 Predložitveno sodišče meni, da je za odločitev, ki jo mora sprejeti, potrebna razlaga zgoraj navedenih določb prava Unije.

DELOVNI DOKUMENT